

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ W BUKOWIE NA ROK SZKOLNY 2023/2024

Nauczyciele Szkoły Podstawowej w Bukowie budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, prowadzą rozmowy, ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują, jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

I. Wprowadzenie

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.), treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.), oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).

Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Bukowie obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania, tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych; psychicznej, ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, kształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności; społecznej, ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych, wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich; aksjologicznej, ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenianie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Bukowie obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłóceń procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u uczniów więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię, umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą, nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów (psychologa, pedagoga, pielęgniarkę szkolną) oraz pozostałych pracowników szkoły, we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz specjalistów jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

II. Główne cele programu

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju, oraz profilaktyka, rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Celem działań wychowawczych szkoły jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata, oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia.

Wychowanie to „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży” (art. 1 pkt 3 ustawy – Prawo oświatowe).

Działania wychowawcze określone w niniejszym programie obejmują w szczególności:

- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia,
- tworzenie spójnego środowiska wychowawczego, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą lub placówką oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi

- z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów i wychowanków postaw prospołecznych, w tym przez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym oraz zaangażowaniu w działalność podmiotów,
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Działania profilaktyczne określone w niniejszym programie obejmują w szczególności:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji,
- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami ustawy – Prawo oświatowe) nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

III. Obowiązujące akty prawa:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72),
- Powszechna deklaracja praw człowieka,
- Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych,
- Konwencja o prawach dziecka,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.),
- programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia,
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1280 ze zm.),

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.).

IV. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa,
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły,
- diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju,
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników egzaminów państwowych uczniów kończących poprzedni etap edukacyjny, wyników testów wewnątrzszkolnych, wyników olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, wolontariatu, samorządności itp.),
- identyfikację środowiska lokalnego,
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownie, sala gimnastyczna), zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski).

V. Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego cechować będzie, niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień, posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu,
- jest pogodny, pozytywnie nastawiony do otoczenia, jednak nie bezkrytycznie,
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad, które wyznaczają kierunek jego działania,
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania,
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią,
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata,
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym,
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy,
- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne.

VI. Program określa wydzielone obszary działania:

- a) wychowawcze – promujące zdrowie psychiczne oraz wspomagające uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej,
- b) edukacyjne – mające na celu poszerzenie wiedzy i umiejętności uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat kształtowania postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji,
- c) informacyjne – polegające na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń w cyberprzestrzeni, mających na celu kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych,
- d) profilaktyczne – wspierające uczniów:
 - 1. w rozwoju, poprzez podejmowanie działań ograniczających zachowania ryzykowne,
 - 2. w rozwoju umiejętności podstawowych i przekrojowych.

VII. Uczestnicy programu

Dyrektor szkoły:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w przedszkolu, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej,
- organizuje szkolenia dla nauczycieli,
- dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły,
- uczestniczy w procesie diagnozy zagrożeń szkoły oraz w oddziaływaniach wychowawczo-profilaktycznych,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole, dbając o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji,
- przekazują i egzekwują stosowanie ogólnie przyjętych norm kulturalnego zachowania,

- wdrażają dzieci do poczucia obowiązku i odpowiedzialności za własne postępowanie.

Wychowawcy:

- prowadzą w różnych formach szkolenia i konsultacje dla rodziców,
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego,
- sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie,
- poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w swojej klasie,
- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie poprzez rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów, współpracując w tym zakresie z pedagogiem specjalnym,
- opracowują plan pracy wychowawczo-profilaktycznej dla klasy na dany rok szkolny, na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym (uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów),
- przygotowują sprawozdania z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy (dwa razy w roku),
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- wykonują zadania jako członkowie zespołów wychowawczych zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowania uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami i wewnątrzszkolnym systemem oceniania uczniów,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują program wychowawczo-profilaktyczny, a w szczególności:

- uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy,
- reagują na przejawy niedostosowania społecznego u uczniów,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przewyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przewyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu i demokracji,

- prowadzą rozmowy z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- kształtują u uczniów pozytywne myślenie i stawianie na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy uczniów.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu:

- otrzymują dość zachęty, aby uczyć się śmiałości,
- w pełni aprobowani uczą się lubić samych siebie,
- często słyszą słowa uznania,
- uczą się stawiać sobie cele,
- w poczuciu bezpieczeństwa uczą się ufać sobie i innym,
- otaczani są rzetelnością i uczciwością, uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość.

Rada pedagogiczna szkoły:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego (w porozumieniu z radą rodziców),
- opracowuje wspólnie z dyrektorem dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- dokonuje ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Psycholog i pedagog szkolny:

- udzielają pomocy uczniom, którzy znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, oraz uczniom, którzy padli ofiarą przestępczości,
- w sposób zdecydowany reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez uczniów, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo,
- współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, z kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów,
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów, prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi – indywidualne i grupowe, stosują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów,
- organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów,
- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów (indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych),

- współpracują z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych.

Pedagog specjalny

- 1) współpracuje z nauczycielami grup lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi szkoły, do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły (np.: rekomendowanie programów/projektów/innych działań, których celem jest aktywizacja dzieci z niepełnosprawnościami na terenie szkoły), oraz dostępności o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1062 oraz z 2022 r. poz. 975 i 1079) (tj. monitorowanie dostępności architektonicznej budynku, sprawdzenie, czy uczniowie z niepełnosprawnościami znają procedurę ewakuacyjną, monitorowanie strony szkoły pod kątem tagów i opisów zdjęć),
 - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie dziecka i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
 - określeniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka;
- 2) pracuje w zespole ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej i współpracuje z zespołem, który tworzą nauczyciele i specjaliści prowadzący zajęcia z uczniami w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego, którzy posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienie temu dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- 3) koordynuje pracę zespołów nauczycieli pracujących przy WOPFU i IPET,
- 4) wspiera nauczycieli grup wychowawczych i innych specjalistów w:
 - rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych dzieci lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
 - udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z dzieckiem,
 - dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka oraz jego możliwości psychofizycznych,
 - doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb dziecka,
- 5) udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom, uczestniczy w spotkaniach z rodzicami dzieci w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz w okresie w celu omówienia sytuacji i potrzeb dziecka, a także działań wspierających podejmowanych w domu,
- 6) współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami z:
 - rodzicami uczniów,
 - poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,

- placówkami doskonalenia nauczycieli,
- innymi szkołami i placówkami,
- organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci, uczniów,

7) przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły zakresie zadań o których mowa powyżej.

VIII. Diagnoza zagrożeń

Szkoła Podstawowa nr w Bukowie każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, a w efekcie profilaktycznej, korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej,
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie,
- ludzkich zasobów szkoły, tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli, rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się, kompetencji szkolnych specjalistów (pedagoga i psychologa, psychoterapeuty, pielęgniarki szkolnej), kompetencji szkolnych realizatorów programów profilaktycznych, kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią, rodziców oraz wolontariuszy.

W oparciu o kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024, wnioski z nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2022/2023, program wychowawczo-profilaktyczny szkoły, wyniki przeprowadzonych diagnoz, zostały wyłonione następujące obszary problemowe:

- dbałość o zdrowie psychiczne, ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego i poczucia bezpieczeństwa,
- kształtowanie umiejętności komunikacyjnych uczniów, które umożliwią dialog z innymi i z samym sobą (nauka nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji),
- kształtowanie kompetencji międzykulturowych (nabywanie umiejętności porozumiewania się w języku obcym, ale również kształtowanie postawy otwartości i akceptacji, woli porozumienia oraz ciekawości dotyczącej poznawania różnic),
- propagowanie idei wolontariatu, dzięki któremu dzieci i młodzież rozwijają swoją wrażliwość na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne,
- wzmacnianie wychowawczej roli rodziny poprzez działania przeciwstawiania się obojętności wobec wszelkich przejawów zła, kształtowanie gotowości współdziałania i pomocy – dobroczynności, szlachetności, zaangażowania społecznego,
- kształtowanie umiejętności przeżywania emocji, radzenia sobie ze stresem i z agresją – kształcenie samodzielności w rozwiązywaniu problemów i konfliktów między dziećmi (tolerancja, życzliwość, empatia i przyjaźń),
- rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny,
- doskonalenie umiejętności prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych, w szczególności w zakresie bezpiecznego korzystania z komputera i Internetu,

- przygotowanie uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji, kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych,
- kształtowanie właściwych zachowań uczniów w sytuacji zagrożenia,
- podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom potrzebującym pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

IX. SZCZEGÓŁOWE CELE WYCHOWAWCZE DO REALIZACJI

Szczegółowe cele do pracy wynikają z diagnozy przeprowadzonej w szkole, w tym ewaluacji dotychczasowego programu wychowawczo-profilaktycznego, z uwzględnieniem wytycznych MEiN i CEA w zakresie ochrony zdrowia psychicznego uczniów. Odniesienie do poszczególnych sfer rozwoju pozwoli harmonijnie oddziaływać na rozwój uczniów w poszczególnych obszarach. Zadania wychowawczo-profilaktyczne będą realizowane w roku szkolnym 2023/2024.

Sfera fizycznego rozwoju ucznia – edukacja zdrowotna realizowana będzie poprzez:

- kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych,
- prowadzenie zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych,
- kształtowanie świadomości uczniów w zakresie potrzeb znajomości zasad ochrony zdrowia psychicznego, kształtowanie świadomości zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem,

Nazwa działań wychowawczych	Nazwa działań edukacyjnych skierowanych do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych	Sposoby realizacji
Diagnozowanie potrzeb i nawyków higienicznych uczniów, kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych, określanie ich wpływu na zdrowie, w tym zdrowie psychiczne.	<p>1.Zdiagnozowanie występowania czynników ryzyka i czynników chroniących przed sięganiem po substancje psychoaktywne przez uczniów.</p> <p>2.Ocena występowania zjawisk zachowań ryzykownych, takich jak agresja, zażywanie środków odurzających, samookaleczenia, oraz zaburzeń odżywiania (bulimia, anoreksja, otyłość) lub snu.</p> <p>3.Organizacja wsparcia grupowego i indywidualnego dla ucznia – podejmowanie działań wzmacniania odporności psychicznej uczniów.</p> <p>4.Kształtowanie odporności psychicznej uczniów – umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami, problemami i presją dzięki silnej konstrukcji psychicznej.</p>	<p>Działania informacyjne – dostarczanie wiarygodnych informacji na temat ryzyka i czynników chroniących przed sięganiem po substancje psychoaktywne przez uczniów.</p> <p>Długofalowa organizacja wspierania ucznia we wzmacnianiu odporności psychicznej poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizację zajęć z zakresu edukacji, – nastawienie ucznia na własny rozwój (określenie 	<p>Lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje z wychowawcą klasy, lekcje przedmiotowe, wydarzenia klasowe i szkolne, aktywna obecność uczniów w społeczności szkolnej i inne.</p>

	<p>5. Współpraca z rodzicami w celu wzmocnienia konstruktywnych postaw w zakresie stawiania swoim dzieciom realistycznych wymagań i wspierania dzieci w ich rozwoju.</p> <p>6. Kształtowanie odporności emocjonalnej (wyrabianie odporności na przykrości i inne emocje ujemne).</p> <p>7. Utrzymanie i rozwijanie dziecięcego entuzjazmu do bycia aktywnym.</p> <p>8. Podnoszenie poziomu aktywności fizycznej uczniów i obserwacja jego zachowań żywieniowych.</p>	<p>swoich potrzeb – potencjał i deficyty – i sformułowanie celów na podstawie aspiracji, marzeń i pragnień przez ucznia),</p> <p>– akceptację trudności (tj. zrozumienie, że trudności i problemy to wyzwania, które są częścią życia i służą naszemu rozwojowi, gotowość do wyjścia poza strefę komfortu),</p> <p>– wyrabianie optymizmu (wiarę we własne siły, postrzeganie problemów jako wyzwań i możliwości gromadzenia nowych doświadczeń, poszukiwanie korzyści w każdej sytuacji),</p> <p>– prowadzenie pogadank na temat zdrowia psychicznego, odporności psychicznej na godzinach wychowawczych zgodnie z treściami</p>	
--	--	--	--

		uwzględnionymi w podstawie programowej.	
		Prowadzenie zajęć wychowawczych nt. zdrowia psychicznego i jego ochrony jako jednej z najważniejszych wartości w życiu.	
Stwarzanie warunków harmonijnego rozwoju psychofizycznego uczniów poprzez aktywne działania prozdrowotne.	<p>1.Organizacja i atrakcyjność zajęć w szczególności zajęć z WF.</p> <p>2.Ocenianie uczniów z przedmiotu WF – analiza zasad oceniania.</p> <p>3.Dostosowanie ćwiczeń gimnastycznych i zabaw ruchowych do możliwości uczniów.</p> <p>4.Organizowanie zajęć rozwoju ruchowego dających możliwość rozwoju zainteresowań w ulubionej dyscyplinie sportowej – oferta zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych zachęcających do aktywnego i radosnego udziału.</p> <p>5.Promowanie zrównoważonych form spędzania wolnego czasu.</p>	<p>Wyposażenie uczniów w umiejętności skutecznego dbania o własne zdrowie.</p> <p>Gazetki ścienne i ulotki.</p> <p>Udział w zawodach sportowych, akcjach i konkursach prozdrowotnych.</p> <p>Spotkania z higienistką szkolną i pedagogiem.</p> <p>Współpraca z ośrodkami sportu, udział w wydarzeniach sportowych organizowanych przez szkołę (tj. Dniu Sportu, Biegu Niepodległości, Biegu Konstytucji 3 Maja),</p> <p>Organizacja Dnia Sportu.</p>	<p>Lekcje WF, lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje z wychowawcą klasy, lekcje przedmiotowe, wydarzenia klasowe i szkolne, aktywna obecność uczniów w społeczności szkolnej i inne.</p> <p>Odpowiedzialni: nauczyciel WF, pielęgniarka, wychowawcy, specjaliści (pedagog, pedagog specjalny).</p>
Ugruntowanie wiedzy na temat korzyści z aktywności fizycznej – wpływ ruchu na zdrowie psychiczne człowieka	<p>1.Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia.</p> <p>2.Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych.</p> <p>3.Dbanie o rozwój wiedzy</p>	<p>Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowego odżywiania (otyłość, cukrzyca).</p>	<p>Lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje z wychowawcą klasy, lekcje przedmiotowe,</p>

	<p>i umiejętności zawodowych nauczycieli o umiejętności dotyczące problematyki związanej z uzależnieniami.</p> <p>4. Nabywanie umiejętności opierania się naciskom otoczenia, nabywanie umiejętności bycia asertywnym – warsztaty edukacyjne.</p> <p>5. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej.</p> <p>6. Uświadomienie zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji.</p>	<p>Poszerzenie wiedzy uczniów nt. suplementów diety i leków.</p> <p>Przeciwdziałanie paleniu papierosów (w tym e-papierosów), np. obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia w listopadzie (ulotki, plakaty); profilaktyka nowotworowa.</p> <p>Uzależnienia od alkoholu – propozycje spędzania wolnego czasu w ruchu, na sportowo, bez alkoholu; organizacja konkursów.</p> <p>Godziny wychowawcze, filmy o uzależnieniach.</p> <p>Udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców, w przypadku używania środków i substancji – wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc.</p> <p>Spotkania z pielęgniarką szkolną, lekarzem, pedagogiem.</p> <p>Podjęcie działań ograniczających</p>	<p>wydarzenia klasowe i szkolne, aktywna obecność uczniów w społeczności szkolnej i inne.</p> <p>Odpowiedzialni: wychowawcy, pedagodzy, dyrekcja, zespół ds. opracowywania procedur szkolnych.</p>
--	--	--	--

		zachowania konfliktowe, stresowe, presję grupy, realizacja zajęć wychowania do życia w rodzinie. Konsultacje ze specjalistami. Film edukacyjny.	
--	--	---	--

Sfera społecznego rozwoju ucznia – kształtowanie postaw społecznych (relacje):

- kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji: integracja zespołów klasowych, rozwijanie empatii, wyzwalanie chęci działania na rzecz innych,
- prawidłowe i skuteczne wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych – rozumienie i respektowanie obowiązujących norm w życiu codziennymi cyberprzestrzeni.

Nazwa działań wychowawczych	Nazwa działań edukacyjnych skierowanych do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych	Sposoby realizacji
Kształtowanie postaw prospołecznych – umiejętności pomagania innym	<p>1.Zajęcia rozwijające postawy społeczne: szacunku do drugiego człowieka, potrzeby pomocy słabszym i potrzebującym – na godzinach z pedagogiem.</p> <p>2.Propagowanie idei wolontariatu szkolnego.</p> <p>3.Promowanie postaw prospołecznych, zajęcia profilaktyczne w formie warsztatowej.</p> <p>4.Organizacja Światowego Dnia Pomagania Innym.</p> <p>5.Rozmowy z uczniami na temat pomagania innym w tym dzieciom dwujęzycznym (np. niebędących obywatelami polskimi) w poprawnym posługiwaniu się językiem polskim.</p> <p>6.Kształtowanie u uczniów umiejętności przestrzegania podstawowych reguł i norm</p>	<p>Podejmowanie działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacja akcji „Kodeks Kumpla”, „Dobre słowo dla każdego”, – poczta walentynkowa, – szkolny Tydzień Życzliwości. <p>Działalność wolontariatu, działalność samorządowa.</p> <p>Organizowanie różnorodnych form współpracy z rodzicami oraz środowiskiem lokalnym w kreowanie u dzieci postaw pomocy innym.</p> <p>Zajęcia i warsztaty z zakresu: asertywności i komunikacji, pełnienia ról w grupie, reagowania na agresję,</p>	<p>Lekcje wychowawcze, indywidualne konsultacje z wychowawcą klasy, lekcje przedmiotowe, wydarzenia klasowe i szkolne, aktywna obecność uczniów w społeczności szkolnej i inne.</p> <p>Odpowiedzialni: wychowawcy, pedagodzy.</p>

	<p>obowiązujących w szkole.</p> <p>7. Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne prowadzone na godzinach wychowawczych.</p> <p>8. Systematyczna współpraca z rodzicami w celu ujednoczenia systemu oddziaływań wychowawczych i budowania atmosfery wzajemnej pomocy.</p> <p>9. Podejmowanie przez pedagogów i wychowawców interwencji w sytuacjach łamania norm i reguł.</p>	<p>konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, umiejętności samooceny, zajęcia integracyjne.</p> <p>Zajęcia i warsztaty na temat empatii, współpracy w grupie.</p>	
--	---	--	--

Sfera rozwoju psychicznego – wartości, normy, wzory zachowań (kultura)

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>Dbłość o relacje oparte na szacunku oraz współpracy w zespole</p>	<p>1. Integrowanie dzieci i młodzieży w klasach.</p> <p>2. Przecistawianie się przejawom przemocy i agresji.</p> <p>3. Praca w grupach zadaniowych (projekty), zwrócenie uwagi na uczciwość i szacunek, tolerancję i pomoc innym.</p> <p>4. Poszanowanie pracy innych (ściągnięcie, wagiary, przestrzeganie praw autorskich).</p>	<p>Przeprowadzenie cyklu zajęć integracyjnych z zakresu budowania satysfakcjonujących relacji z innymi na godzinach wychowawczych lub podczas wyjazdu klasowego.</p> <p>Przeprowadzenie godziny do dyspozycji wychowawcy „Uczeń – moje obowiązki i prawa”.</p> <p>Doskonalenie współpracy rodzic–wychowawca oraz wychowawca/nauczyciel–rodzic–pedagog.</p> <p>Organizowanie konsultacji nauczycieli i specjalistów dla rodziców.</p> <p>Przypomnienie ogólnoszkolnych norm i zasad zachowania.</p> <p>Warsztaty – uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, sporów, sytuacji trudnych.</p> <p>Rozwijanie właściwych postaw społecznych, kształtowanie pozytywnej samooceny, umiejętności współzycia w zespole.</p> <p>Okazywanie szacunku innym osobom</p>

		poprzez właściwą kulturę osobistą i stosowny sposób komunikacji.
Kontynuacja działań wychowania do edukacji klasycznej	1.Kształtowanie poczucia dumy z bycia Polakiem i Europejczykiem.	<p>Poznanie dziedzictwa narodowego Polaków.</p> <p>Kształtowanie postawy młodego Polaka na podstawie znajomości sylwetek wybitnych rodaków tworzących nasze dzieje, jak i współczesnych.</p> <p>Organizowanie uroczystości szkolnych z okazji świąt narodowych (rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja, odzyskanie niepodległości – 11 listopada).</p> <p>Udostępnienie kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięganie do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy.</p> <p>Przygotowywanie okolicznościowych gazetek do gablot, audycji.</p>

Profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
Kontynuacja działań – bezpieczne poruszanie się w sieci oraz krytyczna analiza informacji dostępnych w Internecie.	<p>1.Uświadamianie zagrożeń, jakie niosą ze sobą współczesne technologie informacyjno-komunikacyjne i stałe bycie online.</p> <p>Organizacja zajęć dotyczących zagrożeń związanych z nadmiernym korzystaniem z urządzeń elektronicznych (laptopy, smartfony) oraz serwisów społecznościowych.</p>	<p>Realizacja zajęć wychowawczo-dydaktycznych na zajęciach z informatyki, na lekcjach wiedzy o społeczeństwie – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej.</p> <p>Organizacja spotkań z policjantem.</p> <p>Konsultacje z pedagogiem.</p> <p>Realizacja zajęć edukacji dla bezpieczeństwa – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach.</p> <p>Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą.</p> <p>Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne.</p> <p>Filmy edukacyjne i materiały.</p>

		Gazetki edukacyjne, szkolne radio.
Współpraca szkoły z rodzicami – wspomaganie wychowawczej roli rodziny	<p>1. Doskonalenie kompetencji wychowawczych rodziców.</p> <p>2. Wspólne wypracowywanie optymalnych form pomocy w sytuacjach różnorodnych zagrożeń.</p> <p>3. Poznanie warunków życia i nauki uczniów, formy pomocy.</p>	<p>Przekazywanie rodzicom materiałów edukacyjnych na temat problemów dzieci i młodzieży oraz sposobów postępowania zgodnie z zapotrzebowaniem.</p> <p>Organizacja zespołów wychowawczych z udziałem rodziców w przypadku powtarzających się zachowań niepożądanych ucznia.</p> <p>Organizowanie pomocy koleżeńskiej uczniom mającym trudności w realizacji zadań dydaktycznych.</p> <p>Analiza dokumentacji młodzieży pod kątem dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości psychoedukacyjnych.</p> <p>Ocena efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej w szkole przez nauczycieli i specjalistów.</p> <p>Rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami.</p> <p>Informowanie uczniów o funkcjonowaniu specjalistycznych placówek zajmujących się pomaganiem młodzieży.</p>

I. Harmonogram – sposób realizacji zadań (realizacja treści programowych)

Organizacja zajęć wychowawczo-profilaktycznych dla uczniów

Zadania wychowawczo-profilaktyczne	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań, dokumentacja
I. Zdrowie – edukacja zdrowotna		
Rozwijanie aktywności fizycznej uczniów – kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych, określanie ich wpływu na zdrowie, w tym zdrowie	<ol style="list-style-type: none"> Organizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych rozwijających aktywność fizyczną (lekcje WF). Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych. Realizacja programu „Trzymaj formę”. Rozmowy indywidualne. Projekcja filmów i prezentacji multimedialnych. Redagowanie gazetek tematycznych. 	<p>Dietetyk, pielęgniarka szkolna – organizacja spotkań, pogadanek.</p> <p>Pielęgniarka szkolna.</p> <p>Nauczyciele organizatorzy konkursów – scenariusze imprez i konkursów.</p> <p>Nauczyciele, wychowawcy.</p>

psychiczne.	<ol style="list-style-type: none"> 7. Badania przesiewowe i profilaktyczne badania lekarskie. 8. Realizacja programu dla uczniów „Profilaktyka wad postawy”. 9. Ćwiczenia śródlekiyjne w formie zabaw ruchowych. 10. Gimnastyka korekcyjna. 11. Aktywne formy wypoczynku dostępne w szkole i gminie : koło szachowe, SKS, treningi w klubie piłkarskim „Gryf”. 12. Realizacja programu promującego zdrowy i bezpieczny styl życia „Trzymaj formę” oraz programu profilaktycznego „Alfred radzi”; inne działania promujące zdrowie i zachowania prozdrowotne. 13. Realizacja działań promujących zdrowie. 14. Organizowanie wycieczek krajoznawczych, rekreacyjnych, rajdów turystycznych jako alternatywnych form wypoczynku. 15. Akcje propagujące spożywanie zdrowej żywności, owoców, warzyw i soków, akcja „Szkłanka mleka”, „Warzywa i owoce w szkole”. 16. Rozeznanie, czy uczniowie zjadają drugie śniadanie. 	<p>Przeszkoleni nauczyciele (wg odrębnego planu na zajęciach w każdej klasie).</p> <p>Zajęcia z nauczycielami WF, wychowawcami klas.</p>
Profilaktyka zagrożeń.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Środki i substancje psychoaktywne – wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy (narkomania, dopalacze, alkohol, nikotyna). 2. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych, takich jak np. organizacja i przebieg imprez ogólnopolskich lub międzynarodowych, sytuacja epidemiologiczna. 3. Udział w programie „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”. 4. Organizacja konkursu na temat używek dla uczniów klas VI–VIII. 5. Gazetki ścienne, np. na temat zagrożeń zdrowia i życia. 6. Bieżące informowanie rodziców o widocznej zmianie w zachowaniu 	<p>Dzienniki zajęć nauczycieli i wychowawców.</p> <p>Dziennik zajęć pedagoga, psychologa, pedagoga specjalnego.</p>

	<p>dziecka, o podejrzaniach.</p> <p>7. Kształtowanie umiejętności prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno - komunikacyjnych w procesach edukacyjnych (np. wyszukiwania, porządkowania informacji z różnych źródeł); kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikającego z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów; kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.</p>	
II. Kształtowanie postaw społecznych		
<p>Kształtowanie postaw poszanowania wartości, norm i wzorów zachowań.</p>	<p>Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich.</p> <p>Kształtowanie postaw i wartości.</p>	<p>Nauczyciele klas – Kodeks praw i obowiązków ucznia.</p> <p>Wychowawcy – zasady dobrego wychowania, gazетка szkolna.</p>
<p>Rozwijanie sprawności uczniów w czynieniu dobra z wykorzystaniem aktywizujących metod</p>	<p>1. Organizowanie zajęć w których uczeń ma możliwość stawiania pytań, analizowania zachowań, wymiany poglądów na temat tego, czym są dobro, czynienie dobra, czym jest empatia, koleżeństwo, współpraca.</p> <p>2. Prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności wczuwania się w stany emocjonalne i sytuacje innych ludzi (dostrzeganie jego emocji i uznawanie potrzeb).</p> <p>3. Organizowanie i udział w akcjach pomagania innym.</p> <p>4. Uczenie właściwych zachowań wobec osób agresywnych i obcych (negocjacja, żart, rozładowanie napięcia), treningi interpersonalne.</p> <p>5. Wystawa prac plastycznych tematycznych: „Czym jest dobro?”.</p> <p>6. Organizacja akcji i zabaw umożliwiających prezentację sprawności</p>	<p>Wychowawcy – scenariusze imprez kulturalnych.</p> <p>Wychowawcy klas.</p> <p>Dokumentacja wychowawcy grupy/ klasy, dziennik pedagoga/ pedagoga specjalnego.</p> <p>Wychowawcy klas, pedagog szkolny.</p> <p>Opiekun samorządu uczniowskiego.</p>

	<p>dzieci w czynieniu dobra: „Dnia Życzliwości i Dobrego Kolegi”, „Dzień Ziemi”).</p> <p>7. Analiza bieżących problemów wychowawczych pojawiających się w poszczególnych grupach, przekazanie informacji na zebraniu rady pedagogicznej w celu ustalenia działań i profilaktyki.</p> <p>8. Angażowanie w pomoc innym (wolontariat), dostarczanie wzorów postępowania ludzi szlachetnych, pracowitych, uczciwych, uznających tolerancję, poszanowanie odmiennych opinii, przeciwstawiających się egoizmowi,</p>	
Profilaktyka zagrożeń.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań, takich jak: agresja, przemoc psychiczna, zachowania dyskryminacyjne, cyberprzemoc. 2. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami. 3. Respektowanie przez uczniów zbioru zasad obowiązujących w szkole – pogadanki, dyskusje na lekcjach z wychowawcą. 4. Stała współpraca pracowników szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów – reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania. 5. Organizacja spotkań z policjantami – odpowiedzialność prawna nieletnich. 6. Kształtowanie pożądanego społecznego postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych; propagowanie informacji o zagrożeniach cywilizacyjnych (terroryzm, choroby, głód) – jak sobie radzić, gdzie szukać pomocy. 	<p>Pedagog, psycholog, wychowawcy klas.</p> <p>Dzienniki specjalistów.</p>
III. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych		
Kontynuacja działań stosowania zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych – kształtowanie umiejętności	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczanie informatyki od klasy I – uświadamianie konsekwencji korzystania z różnych źródeł informacji – wykorzystanie projektów. 2. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej w zakresie kształtowania krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych 	<p>Wyznaczeni nauczyciele (zgodnie z odrębnym harmonogramem).</p>

<p>porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej.</p>	<p>u uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – warsztaty dla uczniów klas IV–VIII na temat właściwych relacji rówieśniczych, – pogadanki na temat krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych oraz negatywnego wpływu spędzania czasu wolnego przed komputerem. <ol style="list-style-type: none"> 3. Prelekcje i pogadanki dla rodziców uczniów klas I–III. 4. Dzień Bezpiecznego Internetu. 5. Udział uczniów w różnych konkursach dotyczących profilaktyki uzależnienia od Internetu. 6. Indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym. 7. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli i uczniów w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. 	
<p>Profilaktyka zagrożeń.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie pożądanых społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> – omawianie zagrożeń związanych z cyberprzemocą, uświadamianie potrzeby ochrony danych osobowych, – spotkania z przedstawicielami policji (analiza konsekwencji zachowań przemocy w sieci, możliwość szukania pomocy), – „Co to jest stalking – jak sobie z nim radzić?”, – „Co to jest cyberprzemoc – jak sobie z nią radzić?”, – ustalenie zasad etykiety w szkole, – kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych. 2. Stworzenie uczniowi możliwości korzystania z różnych źródeł informacji: <ul style="list-style-type: none"> – wykorzystywanie przez uczniów wiedzy pozyskanej z różnych źródeł informacji, technologii informatycznej do zajęć i prac 	<p>Pedagog, wychowawcy, lekcje informatyki – dzienniki zajęć.</p> <p>Przedstawiciele policji – materiały informacyjne.</p>

	<p>domowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> – zajęcia na sali komputerowej, – konkursy informatyczne. <p>3. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia – diagnozowanie środowiska.</p> <p>4. Ochrona ofiar przemocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozmowy z uczniem, konsultacje z rodzicami, procedura Niebieskiej Karty, – uczestnictwo nauczycieli w szkoleniach z ekspertem ds. pomocy rodzinie, – gazetki tematyczne. 	
IV Wartości, normy, wzory zachowań – kultura		
Kształtowanie postaw empatii	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kultywowanie tradycji i obyczajów szkoły w zakresie postaw empatii i pomagania innym. 2. Uczniowie dokonują analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają. 3. Uczniowie mają szacunek dla innych, współdziałają z rówieśnikami, nauczycielami i rodzicami: <ul style="list-style-type: none"> – biorą udział w uroczystościach o tym charakterze, – uczestniczą w akcjach pomagania innym. 4. Uczniowie rozwijają świadomość na temat zasad humanitaryzmu. 5. Zajęcia profilaktyczne dotyczące tematyki promowania postaw empatii. 6. Rozwijanie związków z grupą społeczną, do której uczeń należy – rodzina, społeczność szkolna, ogół społeczeństw. 	<p>Dokumentacja szkolna.</p> <p>Kalendarz.</p> <p>Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.</p>
Profilaktyka zagrożeń.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeciwdziałanie objawom nietolerancji, dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania poprzez organizację pogadarek. 2. Przedstawienia, filmy edukacyjne. 3. Właściwe i sprawne realizowanie potrzeb psychicznych oraz społecznych. 4. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji poprzez organizację pogadarek. 	<p>Uczestnictwo uczniów w działaniach – dziennik zajęć pedagoga, wychowawcy.</p>

Organizacja działań dla rodziców

Zadania	Formy realizacji
<p>Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.</p>	<p>Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym.</p> <p>Dni otwarte szkoły – kierowanie informacji do rodziców.</p> <p>Przekazywanie na bieżąco informacji o realizowanych programach wychowawczo-profilaktycznych za pomocą e-dziennika, poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły, gazetek ściennych w szkole.</p>
<p>Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.</p>	<p>Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą dziennika elektronicznego, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych.</p> <p>Rozmowy indywidualne z pedagogiem, psychologiem szkolnym, dyrektorem szkoły.</p> <p>Informacje na temat niskiej frekwencji .</p> <p>Współpraca z radą rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia, dożywiania, dofinansowania wycieczek.</p>
<p>Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki.</p>	<p>Współpraca z rodzicami – organizacja spotkań i warsztatów dla rodziców ze specjalistami nt. uzależnienia od dopalaczy, Internetu, instytucjami wspierającymi rodzinę w działaniach wychowawczych.</p> <p>Warsztaty „Zaspokojenie potrzeb psychicznych dziecka (miłość, akceptacja, szacunek, troska, współdziałanie z innymi, pomoc innym) jako podstawa wychowania”.</p> <p>Gazetki i biuletyny dla rodziców – upowszechnianie materiałów edukacyjnych, w tym na temat ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami.</p> <p>Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji, jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji.</p>

	<p>Indywidualne konsultacje z wychowawcą i pedagogiem.</p> <p>Informowanie rodziców o funkcjonowaniu specjalistycznych placówek zajmujących się pomaganiem młodzieży będącej w sytuacjach kryzysowych.</p>
--	--

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.	Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą, np. na temat ochrony i wzmacniania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia – doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców.	<p>Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, np. z zakresu pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego, rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.</p> <p>Współdziałanie nauczycieli ze specjalistami, instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny, placówkami zajmującymi się ochroną zdrowia, zwłaszcza w zakresie ochrony zdrowia psychicznego oraz podmiotami wspierającymi właściwą organizację kształcenia dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p> <p>Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.</p> <p>Metody pracy w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów.</p>
Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.	<p>Udostępnianie materiałów szkoleniowych.</p> <p>Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.</p>

Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu

pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji szkolnego pedagoga, psychologa i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- wytwory uczniów,
- analiza sprawozdań pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

Działania ewaluacyjne będą polegały na:

- zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcie,
- opracowaniu planu i strategii dokonania ewaluacji,
- zaplanowaniu sposobu opracowania wyników ewaluacji i ich udostępnienia społeczności szkolnej.

Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu, oceniający rezultaty i efektywność prowadzonych działań. Z wnioskami z przeprowadzonej ewaluacji rada pedagogiczna zostanie zapoznana na zebraniu kończącym rok szkolny.